Suomen Yrittäjäopisto

Euroopan unionin osarahoittama

MIELEN VOIMAA YRITTÄJÄLLE

mieli
Kainuun mielenterveys ry

Arvot ja arvotyöskentely- miten ne ohjaavat yrittäjyyttäni?

Katariina Kalliokoski

Suomen Yrittäjäopisto Oy

Lyhyesti minusta

- Yritystoiminnan kouluttaja Suomen Yrittäjäopiston Agri-tiimistä
    - Yrittäjän ajatustuki-hankkeen projektipäällikkö
- Maatalousyrittäjä
- Puoliso ja äiti

Pyydämme täyttämään osallistujatiedot

Mielen voimaa yrittäjälle -hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Toimintamme rahoitus perustuu siihen, että raportoimme EU:lle kaikista hankkeeseen osallistuneista henkilöistä lukumäärätietoja, jotka tallennetaan työ- ja elinkeinoministeriön EURA 2021 -nimiseen tietojärjestelmään. Rahoittaja kerää tietoa osallistujista toiminnan ja tulosten seuraamiseksi.

Yksittäistä henkilöä ei voida tunnistaa raportoitavista tiedoista. Kaikki kerätty tieto tallentuu yhteen tietojärjestelmään, eikä näistä tiedoista voida selvittää yksittäisen henkilön käyttämää palvelua.

Mikäli olet jo aiemmin täyttänyt lomakkeen Mielen voimaa yrittäjälle -hankkeen tilaisuuksissa, sinun ei tarvitse tehdä tätä uudelleen.

Kiitos osallistumisestasi! Pyydämme sinua myöhemmin kirjautumaan järjestelmään uudelleen ja täyttämään lopetuslomakkeen.

1. Mene osoitteeseen https://eura2021.fi/osallistuja tai skannaa puhelimella oheinen QR-koodi.
2. Kirjaudu järjestelmään pankkitunnuksillasi/mobiilivarmenteella.
3. ”Aloitustiedot hankkeelle”.
4. Jos ohjelma pyytää hankekoodia. Syötä Mielen voimaa yrittäjälle -hankkeen koodi S31709 ja paina jatka.
5. Täytä pyydetyt tiedot: Aloituspäivämäärä = päivä, jolloin osallistuit ensimmäisen kerran toimintaan.
6. Tallenna tiedot.
7. Kirjaudu ulos järjestelmästä.

MIELEN VOIMAA
YRITTÄJÄLLE

Mitä arvot ovat?

- Yhteiskuntatieteen tai sosiaalipsykologian määritelmä:
  - Arvot ovat ihmisen toiminnan abstrakteja, yleisluontoisia, toivottavia päämääriä, jotka ohjaavat hänen valintojaan ja havaitsemistaan.
- Arvojen kautta voidaan arvioida käyttäytymistä ja perustella valintoja.
  - Arvot voi asettaa tärkeysjärjestykseen

Sana arvo viitaa usein hintaan tai arvostukseen

- Arvoja saatetaan tutkia hintaan liittyvillä kysymyksillä.
- Mitä pitää maksaa, että toimii oman arvon vastaisesti?

Yhteiskunnallinen merkitys syntynyt 1800-luvun lopulla

- Arvoista alettiin puhua asiana, jota jokin ihminen, ihmisryhmä tai yhteiskunta pitää arvokkaana tai tärkeänä
- Ihmisen psykologisia ominaisuuksia

Mistä arvot kumpuavat?

- Osa arvoista voi olla ns. kansallisidentiteettiä
  - Miellämme ne kuuluvaksi suomalaisuuteen
  - Rehellisyys, ahkeruus, isänmaallisuus, sisukkuus, itsekuri↓ itseohjautuvuus↑
  - Vaarana liika yleistys
- Erilaiset taustat, elämänkatsomukset, ammatit, asuinpaikat, yksilön kokemukset vaikuttavat
- Todellisista arvoista kertovat lopulta teot!

Kuva AI

Perinteiset työarvot

- Ahkeruus
- Säästäväisyys
- Ajanhallinta

- 2000-luvulla nämä ovat muuttuneet, eikä työllä ole sellaista itseisarvoa kuin ennen
- Kuitenkin maatalousalalla ne ovat usein kärjessä ja ehkäpä yrittäjillä yleisemmin

Yhteiskunnan asenteet yrittäjyyteen

Yrittäjyyteen liitetään myönteisiä arvoja

- Omatoimisuus ja vastuun ottaminen
- Ahkeruus, rohkeus ja sinnikkyys
- Vapaus ja itsenäisyys
- Uudistuminen ja innovatiivisuus
- Työllisyyden ja elinvoiman vahvistaminen
- Yhteiskunnallisen hyvinvoinnin rakentaminen

Yrittäjyys herättää myös kriittistä keskustelua

- Taloudelliset riskit ja toimeentulon epävarmuus
- Voiton tavoittelun ja vastuullisuuden tasapaino
- Kilpailun, yhteistyön ja oikeudenmukaisuuden suhde
- Yrittäjän vastuu työntekijöistä, asiakkaista ja ympäristöstä
- Yrittäjien asema yhteiskunnan turvaverkoissa

Yhteiskunnan vaikutus

Yrittäjyys ja maatalousyrittäjyys usein negatiivisen uutisoinnin kohde

- Mikä vaikutus julkisella kuvalla on?
  - Ammatti-identiteettiin
  - Oman työn arvostukseen
  - Omaan arvomaailmaan

Luottamus yhteiskuntaa kohtaan

- Ulkopuolisuuden tai yhteenkuuluvuuden tunne
- Oman työn arvokkuus
  - Kyseenalaistaminen tai puolustus
  - Merkityksellisyys
- Luottamuksen puute voi aiheuttaa vastareaktion, jonka kautta vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta

Arvo työskentely auttaa tunnistamaan ja vahvistamaan itselle merkityksellisiä asioita omassa elämässä ja työssä

Miten tunnistan omia arvojani?

- Arvoja voi tunnistaa esim. seuraavilla kysymyksillä:
  - **Mikä on innostavin asia, jonka teit viime viikolla?**
  - **Mikä tapahtuma on elämäsi tärkein muisto?**
  - **Mitä asioita arvostat työssäsi palkan lisäksi?**

- Vaatii pysähtymistä!

Miksi on tärkeää tunnistaa omia arvoja?

- **Teet omannäköisiä valintoja** sen pohjalta, mikä on sinulle tärkeää.
- **Kohdistat aikasi ja voimasi** itsellesi tärkeisiin asioihin.
- **Pidät omat rajasi** ja tiedät, milloin sanoa ei.
- **Ymmärrät omia reaktioitasi** ja sitä, mikä innostaa tai harmittaa.
- **Erotat omat toiveesi** muiden odotuksista.

Arvot vaikuttavat jokapäiväiseen elämään

Kun omat arvot ovat sopusoinnussa toimintaympäristön arvojen kanssa, vaikuttavat ne positiivisesti omaan hyvinvointiin.

Arvot vaikuttavat arkeen

Elämä arvojen vastaisesti

- Saatamme kokea
  - Merkityksettömyyttä tyhjyyttä
  - Stressiä, ahdistusta, ärtyneisyyttä, uupumusta
  - Identiteetti voi hämärtyä
  - Tuntuu, ettei elämällä ole suuntaa
  - Erilaisia kehollisia oireita: päänsärky, univaikeudet, väsymys

Elämä arvojen mukaisesti

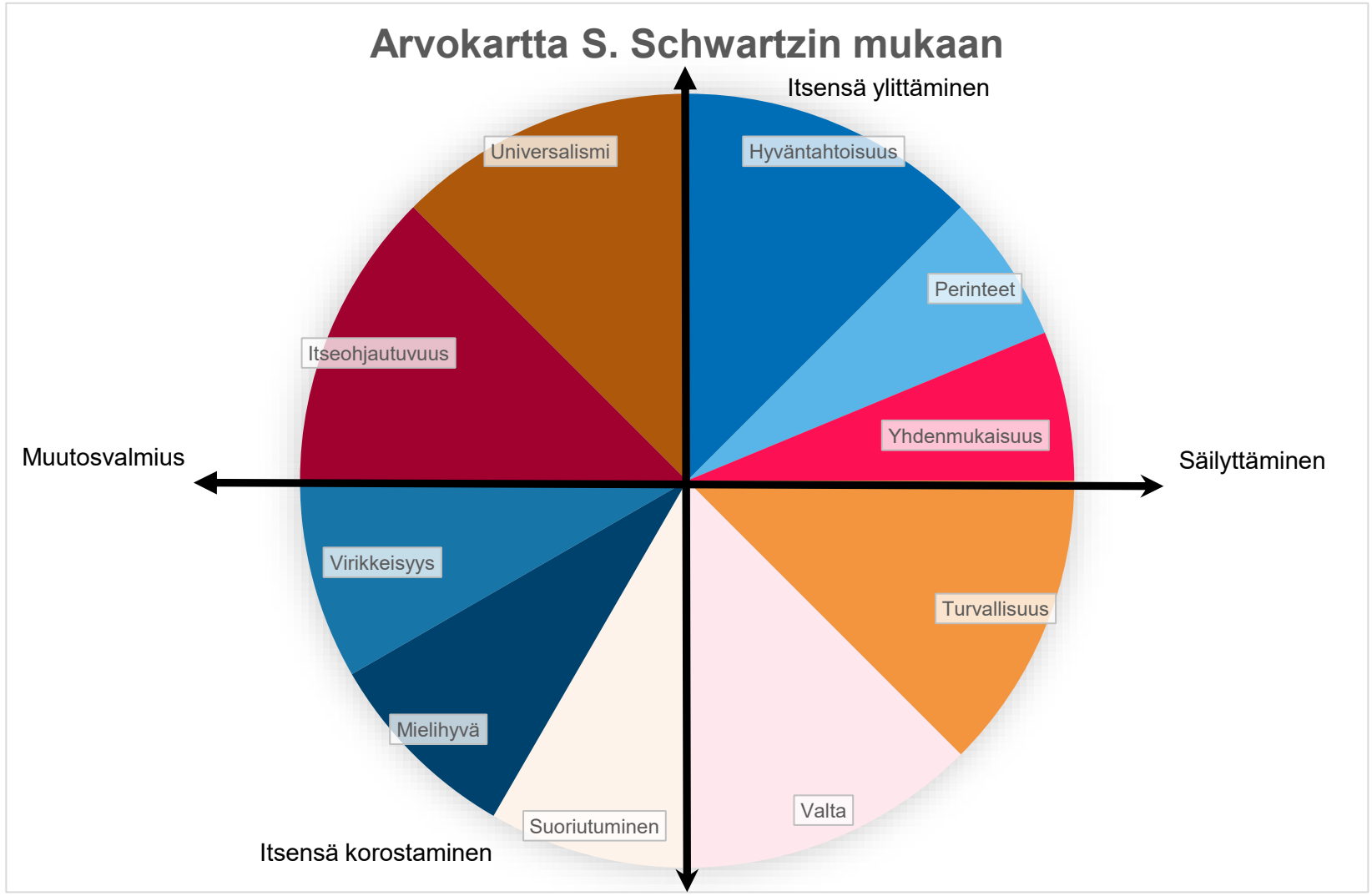
- Meillä on .
  - Sisäistä rauhaa
  - Luottamusta tulevaan
  - Päätökset tuntuvat oikeilta
  - Elämällä on tarkoitus
  - Energiaa ja motivaatiota
  - Rohkeutta ja aitoutta

Miksi olet yrittäjä?

- Mitkä arvot saivat sinut lähtemään yrittäjäksi?
- Ovatko arvosi muuttuneet yrittäjyyden aikana?
- Mitä arvoja haluaisit toteuttaa yrittäjyydessä aikaisempaa paremmin, miten lisäisit niitä?

- Yrityksen arvot vs. Omat henkilökohtaiset arvot –ovatko linjassa?

Arvotyypit ja 4 ulottuvuutta

Valitse: Mitkä ohjaavat vahvasti päätöksiäsi? Vaikuttaa toimintaan ajoittain? 5 min aikaa

Uteliaisuus	Rohkeus	Vapaus	Yritteliäisyys
Päätöksentekokyky	Luovuus	Sopeutumiskyky	Omannäköinen elämä
Velvollisuus	Sitoutuminen	Pitkäjänteisyys	Jatkuvuus
Lojaalisuus	Tunnollisuus	Sukupolvisuus	Vakaus
Perinteet	Perhekeskeisyys	Oikeudenmukaisuus	Luonto
Luonnon kunnioitus	Eläinten hyvinvointi	Vastuullisuus	Ekologisuus
Välittäminen	Myötätunto	Reiluus	Tasa-arvo
Huolenpito	Yhteisöllisyys	Yhteistyö	Raha ja talous
Kunnianhimo	Laatu	Ammattiylpeys	Terve itsekkyys
Ahkeruus	Päättäväisyys	Merkityksellisyys	Arvokkuus

Millaiset arvot ohjaavat yritystäsi ja sinua yrittäjänä?

Ulottuvuus	Mitä se kuvaa?	Esimerkkejä arvoista
Avoimuus muutokselle	Itsenäisyys, uuden etsiminen, oma ajattelu ja valmius uudistua.	Uteliaisuus, rohkeus, vapaus, yritteliäisyys, päätöksentekokyky, luovuus, sopeutumiskyky, omannäköinen elämä.
Säilyttäminen	Jatkuvuus, turvallisuus, vastuu, sitoutuminen ja olemassa olevan vaaliminen.	Velvollisuus, sitoutuminen, pitkäjänteisyys, jatkuvuus, lojaalisuus, tunnollisuus, sukupolvisuus, vakaus, perinteet, perhekeskeisyys.
Itsensä ylittäminen	Huolenpito muista, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo sekä luonnon ja eläinten arvostaminen.	Oikeudenmukaisuus, luonto, luonnon kunnioitus, eläinten hyvinvointi, vastuullisuus, ekologisuus, välittäminen, myötätunto, reiluus, tasa-arvo, huolenpito, yhteisöllisyys, yhteistyö.
Itsensä korostaminen	Oma toimijuus, aikaansaaminen, tavoitteellisuus, taloudellinen onnistuminen ja vaikutusmahdollisuudet.	Raha ja talous, kunnianhimo, laatu, ammattiylpeys, terve itsekkyys, ahkeruus, päättäväisyys, merkityksellisyys, arvokkuus.

Pohdinnat jatkuu omassa arjessa

- Antoisia hetkiä pohdintoihin!
- Voit teettää myös yrittäjäkumppanilla, onko teillä miten erilaiset arvot.

Lämmin kiitos osallistumisestasi!

Yhteystiedot:

Katariina Kalliokoski

Yritystoiminnan kouluttaja

katariina.kalliokoski@syo.fi

puh. 0408099383

Meidät löydät täältä Agri - Suomen Yrittäjäopisto (syo.fi)

Lähteet: Helkama, K. Suomalaisten arvot. Mikä meille on oikeasti tärkeää. Suomalaisen kirjallisuuden seura 2015 Tallinna

